

Tunturiladun retki Saraakalliolle 11.2.2023 klo 10-12

Retken vetäjät: Jukka ja Tiina Mäkelä sekä Pasi Huotari, joka myös jutun tekijänä

Keväinen ja aurinkoinen ilma, matka noin 4 km yhteensä

1. Vedenpinnantaso Saraavedessä

Niemen kärjessä korkeinta vedenpintaa osoittavat merkit ovat vuosilta 1899 ja 1898. Tekijänä oli todennäköisesti kansanparantaja ja tietäjä Kuuvalon Jussi.

2. Kuka löysi Saraakallion kalliomaalaukset?

1940- luvulla hiihtelevät koulupojat kiinnittivät huomion punaisiin merkkeihin kalliossa. Vuonna 1975 maisteri Heikki Hirvinen teki ilmoituksen Museovirastoon, jonka jälkeen museovirasto inventoi ne virallisesti. Pekka Kivikkään ansiokkaan tutkimusten ansiosta yleinen tietoisuus kalliomaalausten merkityksestä Suomen historiassa on tullut laajasti ymmärretyksi.

3. Missä kalliomaalauksia sijaitsee Suomessa?

Pääasiassa ne sijaitsevat Saimaan ja Päijänteen ranta-alueiden jyrkillä kalliopinnoilla. Kalliomaalauksia on löydetty yli sata (125 kpl vuonna 2005).

4. Milloin kalliomaalaukset on tehty?

5. Miten ne on ajoitettu?

6. Miten ne ovat säilyneet 3000-7000 vuotta?

Kalliomaalaukset on tehty noin 3000-7000 vuotta sitten. Eniten kalliomaalauksia on löydetty ajanjaksolta, joka oli 5000 vuotta sitten. Ajoitus perustuu tietoon muinaisrantojen korkeuksista. Saraakallion kalliomaalaukset sijaitsevat n. 12-20 metriä Saraavettä ylempänä. Kalliomaalausten säilymiseen vaikuttavat ulospäin kaltevat kalliopinnot. Kalliossa olevia rakoja pitkin valuedet pääsevät maalausten pinnalle, näin muodostuu piidioksia sisältävä suojakalvo maalauksen pinnalle.

7. Miten kalliomaalaukset on tehty?

Niiden arvellaan tehdyn punamullasta ja sideaineesta, joita ovat vesi, rasva ja veri.

8. Miksi kalliomaalaukset on tehty juuri tähän paikkaan?

Arvellaan, että kalliomaalauspaikan valintaan olisi vaikuttanut sen sijoittuminen kolmen vesireitin risteyskohtaan. Itselleni on tullut mieleen ajatus, että kalliomaalaukset ovat jyrkkien kallioiden kohdalla, joten ne olisivat olleet hyviä riistan ajamiseen jyrkän teeltä alas. On esitetty teoria, että ne voisivat liittyä eri heimojen reviirien merkitsemiseen. Joka tapauksessa kalliojyrkänne on ollut oiva kohta tehdä kalliomaalauksia ko. kohtaan.

9. Mitä kalliomaalausten kuvat esittävät?

Kalliomaalauksissa esiintyvät useimmiten ihminen, hirvieläin, vene tai sarviaihe, kämmenkuva, siksak viiva, vinoristi.

Tunturilatulaiset lähdössä seurakunnan rannasta

Saraakallion rannassa

Pasi : Oma kuva Saraakalliossa

